

BIRDYMENTEK.

előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden kérés és nyilatkozat ide intézendők.

Hírdetési levelek csak ismert kasszától
fogadjatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PART KÖZLÖNYE

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre
postán küldve

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy órára	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasábszorosított egyszeri beiktatásért 5 kr
Bármelyik minden hirdetésért külön 30 kr
Nyitótér 4 hasábszorosított 20 kr
Hirdetést vagy reklámat magában foglaló
ajdosságra 50 krajczár.

XVII. évfolyam 1890.

Debreczen. Csütörtök Deczember 18.

246. szám.

A „Nemzeti bum-bum“.

(I). És vajjon mi lesz ebből a zeng-
zetes című „nemzeti pártból“ mely ezen
új firma alatt igyekeznek az ő régi roz-
spórtékját a „nemzet“-re szólni. Mint
szélső jobb“ csődöt mondott, mint „kon-
servatív párt“, csődöt mondott, mint „mér-
sékelt ellenzék“ csődöt mondott, most
mint „nemzeti párt“ újra kinyitja a boltot.
Es teheti. A kereskedelem terén meg van
az a regula, hogy országos czimert ható-
sági engedély nélkül kibigyeszteni nem
lehet, amde a politikai üzérkedést a „kund-
saft“-okon kívül senki más nem reguláz-
hatja, oly czimert vehet föl minden párt,
amelyet leginkább reuzirozhatni vél, de
már aztán itt is meg van az, ami a ke-
reskedelem terén meg van, hogy a leg-
öregebb czégnek szokott lenni a legna-
gyobb hitele.

De hát csak rövid idő alatt, most a
harmadik czégér virít az Apponyiék úz-
lete felett. Sokszor hallottam már azt a
közmondást „a jóbórnak nem kell czégér“
de még soha azt, hogy czifra czégér alatt
eladhatni a rozspórt is. Nem mondom
egy-két hétig egy-két üveggel, amde
akinek a száját egyszer félrehuzta, az
nem nyál belőle többzör.

Es ha már nem ismerné eunek a
háromszor kridázott czégnek, ennek a
minden áron kormányra vergődni akaró
csinált borát minden ember. Még ha ter-
mészetes volna, bár ezetes is: de pancz;
Van egy nagy menki predikáló flaskója,
valóságos ezermesteri készülék, melyből
mindig olyan bor csurog kifelé, amilyent
a közvélemény szája ize megkíván, de
csak egyet kell fordítani a dugóján s ép-
pen úgy düll belőle a sárgafekete folya-
dék, mint ahogy a nemzeti szín ömlik.
Avagy ha szentelt viz kell, az is van,
szociáldemokrata tinktura kvantum szá-
tiszc. Mindezekhez pedig szőlőhegye mincs.
Hát honnan veszi? Dejszen uraim, adhat-
nak ennek a predikáló, „zengő flaskó“.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárcaja.

Gróf Zichy Géza.

Valahányszor városunkban üdvözölhetjük
gróf Zichy Gézát, mindannyiszor valóságos
kis ünnepet ül a jótékony. — Es áldva
lesz a nemes gróf, a miért nekünk debrecze-
nieknek gyakran kijut ez ünnepekből. Így
bizonyítja ő be, hogy mennyire igazak azok
a lélekemelő szavak, melyekre mi olyan büsz-
kék vagyunk, hogy ő mindenkor debreczeni
embernek tekintette magát, s annak fogja min-
dig bárhova veti is sorsa.

Mióta gyermekkoromból föleszmélve fi-
gyelemmel tudom kísérni az irodalmi és mű-
vészeti életet, a gróf Zichy Géza neve, mint
valami világitó csillag vezet engem megfigye-
léseimben. — Először akkor tapsoltam neki
nagy lelkesedéssel, ifjú tüzzel, mondhatnám
diákos rajongással, midőn körülbelül másfél
évtized előtt a nemzeti színházban „A sze-
relem harcza“ premierjén jelen voltam.
A dráma nagy hatást tett, s sohasem fogom
elfelejteni a Felekiné és Ujházy alakításait.
A darab érdekes meséje, s hatásos sceneriája
de főleg költői szép nyelve méltán azon föl-
tevésre jogosíthattak mindenkit, hogy állandó
repertoire darab. Sinte csodálkozni lehet,
hogy oly tapintatos, tehetséget, igaz érdemet
méltányolni tudó ember, mint Paulay igaz-
gató, eddig föl nem eleveitette azt. A darab
ép úgy megérdemelte volna, mint a jeles kül-
tőnek egy felvonásos vigjátéka „Phrenolog“.
Azóta olvastam költeményeit, utaleirá-
sait, regéit. Minden munkája, az a pár sornyi

nak akar milyen elnevezést, „nemzeti
bum bum“ is lehet belőle, csak valo-
ságos nemzeti párt nem lesz soha.

Hiszen bölcsőjétől kezdve e mai na-
pig, bár mily maskara alakjában jelen is
meg, jó ismerőse a közönségnek. Nincs
olyan nemzeti kaczagány, mely alól ha
az Apponyi Albert gróf lábait kilögni
látjuk, biztosra ne vegyük, hogy ismer-
jük a szép maszokt, de meg olyan nem-
zetiszinű kaczagányt sem lehet ám találni,
hogy az alól a nemes gróf lába ki ne
lógjon. Ő nem csak egy fejvel nagyobb
üzletársainál, hanem egy lábval hosszabb
is, és ez mindig nagy szerencsétlensége
volt, legujabban, ennek a „nemzeti bum-
bum“ pártnak.

Mindig rettentően eltalálják, hogy
kell olyan czimert szereznők, amelynek
éppen az ellenkezőt cselekszik. Mint
„mérésékelt ellenzék“, annyira megfe-
lelték a beléjük feltetett reménységnek,
hogy ezután méltán felvehetik a „nem-
zeti bum bum“ czimet, a közvélemény egy
pillanatig sem fog kétségben lenni az
íránt, hogy itt is az ellenkezőt várja tö-
lük. Míg mérésékelt ellenzék voltak a tü-
zes tapló mérésékelt alkalmazásával tündö-
költek hazánk egén, melyről majd leru-
gatták a szomszéd párttal, mellyel ellen-
zéki kollegitást kötöttek, a csillagot. —
Annyi igaz, hogy a mérésékeltre bzdított
közvéleménnyel, melyet Budapest csőse-
lékével képviseltettek, agyonvertek az
utcai lámpásokat, jelétül annak, hogy a
világosságot szeretik,

De hát akkor csak Tiszától akar-
ták megmenteni az országot, gondolván,
hogy ezzel majd ütnek a szabadelvű
párton egy olyan részt, amelyen mérés-
kelten befognak gurulni a kormányba,
ámde azzal a nemes és éppen oly férfias
amilyen mérésékelt agitációval, melyet
az országnak Tisza ellen beadtak, annyira
fölkavarták a szabadelvűpárt gyomrát, —
hogy hiába ütöttek részt a falon, mert ez az
undor, melyet a szabadelvű pártban maguk

mélyen megrendítő hatású kis versceskéje is,
mit a trónörökös halálakor írott, — irodalmi
becsű, s nyomot hagy maga után belső ért-
kénél és külső formájánál, s főleg tárgya ere-
detiségénél és változatosságánál fogva.

A mily dicsőségteljes irodalmi működése,
melyet rajongó idealismus, költői ihlettség,
sok tudás, lelki nemesség hatnak át, még sok-
kal inkább az zenei pályája. Ugyis mint ze-
neszerző, úgy is mint zongora virtuóz egy-
aránt csodálta bejette a világot. A világot!
Mert Liszt Ferenc után ő az egyedüli ma-
gyar művész, kinek külföldi diadalutjairól
elragadtatással irnak a legtekintélyesebb világ-
lapok. A legfényesebb udvarok vetélkedve
igyekeznek őt egy egy hangversenyre meg-
nyerni.

Három ember lakik a mi kedves gró-
funkban: író, zeneköltő és művész: Külön
külön is számot tenne, hát még a három együtt
mivé teszi azt a kiben egyesülnek.

Régi dolog, hogy mi magyarok nem
vagyunk eléggé hálásak élő nagyjaink íránt,
s nem méltányoljuk eléggé tehetségeiket, si-
keresiket, s nem tudjuk osztogatni a jól meg-
érdemelt dicsőséget. Akkor adjuk azt valaki-
nek, mikor már a külföldön szerzett dicsőség
terhe alatt csaknem lerokad. Nos, hát Zichy
Gézának nem lehet panasza. Férfi kora delében
van, ereje virágzóban, tehetsége forrongásban,
eszméi most törnek elő leglázasabban, s íme
bármerre jár kél széles e hazában, tapssal, éle-
jennel, üdvriadalommal, lelkesedéssel, rajon-
gással üdvözlik, s a szeretet forró lázával
veszik őt körül. Százszernyi szegény imája
rebeg érte, s kíván áldást jótékony lelkére.

íránt keltettek, oly dagályt idézett elő,
hogy a falon támad részt mint a gyöngy
kagyló, még sokkal tömörebb anyaggal
zártta el.

Pedig már a mérésékelt ellenzék a
pártját is letette s fonta a menyasszonyi
koszorút éjjel nappal, hogy milyen ará-
ja lesz most már ő Szapárynak. Es mi-
lyen éktelenül mosolygott a sajtója. Hogy
vigyorgott, hogy keltette magát. Hogy
példáztatott a szüzi érenyével, melyet
csakis a Szapáry számára tartott fen.
„De ha megtalálnál csalni, rebegé oly-
kor vérben forgó szemekkel akar lédi
Machbet, — rettenetes lenne rád nézve
az ébredés napja! — A nemzeti
bum bum csakugyan előttünk is áll
mint egy Mikulás, mint egy hóból ké-
szült rettenetes krampusz, s a Szapáry
kormányának az az egyetlen szerencséje,
hogy az új választások tavaszán okvetlen
sárrá olvad.

De hát ki kérte meg a kezdet te
rettenetes haragra gerjedt, önmagában
megcsalatozott menyasszony? Hogy mi-
lyen nagy dühbe jött ő arra a család Szapá-
ry kormányra, mely ime, az Apponyi
keblére borulni nem akar, hanem Tiszával
marad egy kenyéren, s maradnak egymás-
nak hűségesei mint valának eddig. Hogy
felfortyan a csalatozott reménység a mér-
sékelt szívben s kibontja újra a kétségbe
esett lobogót.

Talpra magyar: Bosszura hív Szapá-
ry ellen a családott ara. Igaz, ugyan hogy
Szapáry soha nem kérte meg őt, de annál
jobbán kínálta ő magát Szapárynak, és
mert nem kellett hazám ál! bosszat a csa-
latozott szüzt, az o n o s i t s d ü g y e d
az ő ü g y e v e l s h a n i n c s e g y é b v á g y a d
am légy lovagjává. A csatákürt harsog,
kiadva a jelszó a végső tusára, tüzzetek föl
az ujjzég jelvényét, s menydörögjön he-
gyen völgyön a lelkesedés, Karpátoktól
Adriáig hangozzék a riadal.

Eljen a „N e m z e t y i b u m b u m“!

Igénytelen vidéki lap vagyunk, s nem a
mi hivatásunk Zichy Gézáról életrajzot írni,
vagy a magyar irodalomra és a magyar mű-
vészetre oly nagy jelentőségű munkálkodását
szakszerűleg méltatni. — Majd elvégzik a
világ lapok. Mi csak üdvözölni akarjuk őt
midőn újra megjelen városunk falai között,
hogy részt vegyen a „Csokonai kör“
felolvasó estélyén.

Gróf Zichy Géza valósággal jöltevője
Debreczennek, melynek szegényei mikor segély
után nyújtják ki kezeiket, a nemes gróf rögtön
itt terem közöttünk, s büvös művészetével eny-
híteni segít a nyomort. Gróf Zichy Géza élénk
figyelemmel kíséri évek óta városunk irodalmi és
zenei életét, és a hol csak szerét ejtheti, igyek-
szik azt előbbre vinni. Dalárdánk, zenedé-
nok sokat köszönhet a grótnak, s ime most érde-
kölést igyekszik ébreszteni a „Csokonai kör“
íránt is, s bizonynyal gondja lesz majd árva
színházunkra is, midőn ő felsége legmagasabb
akaratóból elfoglalja a budapesti színházak
intendánsi állását.

Soha igazabb érdem még nem foglalt el
méltóbb helyet, mint gróf Zichy Géza e fé-
nyes méltóságot.

Végre tehát szakember kerül oda, a ki-
nek hazafisága, művészete, becsvégya magas
intelligentiája diszt, nyumbst fog adni az
intendánsi állásnak, s ő meg fogja mutatni,
hogy melyik hát az az igazi út, melyen az
eredeti színirodalmat, és zeneköltészetet, és
színművészetet fejleszteni lehet és kell is. —
Sokat, nagyon sokat várunk az ő tevékeny-
ségétől, s büszkévé tesz bennünket az a tudat,
hogy gróf Zichy Géza be fogja váltani a

A főrendiház és az elkeresztelések. A
budavári primási palotában kedden népes fő-
papi tanácskozás volt, mely tulajdonképpen az
elkeresztelések sokat emlegetett ügye körül
forgott, melyből a költségvetésnek a főrendi-
házban külsőben álló tárgyalása alkalmával
nagy vitát akartak provocálni és ennek ren-
dezésére a cath. főurak közül bizottság is
alakult. A püspöki kar pedig közös pásztor-
levelet akart kibocsátani. De ezen főpapi
tanácskozás után a közös pásztorlevél és a
nagyobb vita is elfog maradni egyelőre. —
A főrendiházban a költségvetés tárgyalása
alkalmával egy püspök sem fog az elkeres-
telések ügyében felszólalni, és a főrendiházhoz
az 1868. LIII. t. cz. módosítására vonatko-
zólag intézett kérvények, — föltétve, hogy
még az idén tanácskozás tárgyát képeznek —
szintén nem fognak alkalmat képezni arra,
hogy a püspöki kar tagjai az elkeresztelések
kérdéséről nyilatkozzanak. Az elkeresztelések
ügyében ugyanis nevez tes fordulat állott be.
— Több ellenzéki lap azon közlése azonban,
hogy legfelsőbb helyről az elkeresztelés ügyé-
ben egy ellenjegyzés nélküli levél küldetett
a primásnak, minden alapot nélkülöz. Hogy
a miniszterelnök, ki vasárnap Bécsben járt,
teljesen tájékozva volt a legfelső helyen
kérdésben táplált nézetek íránt, és hogy ezek-
ről a primásnak közlést tett, az a dolog ter-
mészetében fekszik.

Országgyűlés.

Budapest, Decz. 17.

A törvényalkotás tényleges munkáját
végezte ma a képviselőház. A szűkített törvény-
nyújtandó állami kedvezményekről szóló tör-
vényjavaslaton minden pártból javították s
a munkában maga Wekerle Sándor pénzügy-
miniszter járt elől.

Kisebbségek mentelmi ügyeknek,
a fegyvergyár 200,000 frtnyi kötbérének s a
török bolgár kereskedelmi szerződés ügyének
elintézése után a miniszterelnök és a honvé-
delmi miniszter válaszára került a sor, a Ko-
suth életés miatt a katonai bíróság által
elítelt önkéntes ügyében hozzájuk intézett
interpelláció tárgyában.

Fejérváry Géza báró honvédelmi
miniszter részletesen előadta a tényállást,
hogy a katonai bíróságok Joanovics Sebő
orvostanhallgatót elítélték, de hozzá tette a
miniszter, hogy önkéntes jogutsánságát nem
veszté el. A katonai bíróságok ítékezésébe

hozzá kötött nagy reményeket, s ezzel is sza-
porítani fogja azokat a halhatatlan érdemeket,
miket eddig is szerzett nagy művészetével, és
költői munkálkodásával.

Karczag Vilmos.

DÓRA.

Gr. Zichy Gézától.

Elemér levett kalappal esküdt, hogy
szereti, Dóra persze elhitte. A leányok az ily
tréfát néha nagyon komolyan veszik. Elemér
korrekt uri ember, nemesi levele, párbaj dolga
játékosága, nyakkendője: minden rendben
volt; de Dórának csak levett kalappal eskü-
dött, s nem adta becsületzavart, e nélkül pedig
minden hazugság egy valódi gavallérnál. —
Dóra igen szép és igen jó volt. Apja hivatal-
nok, aki tanácsos akart lenni, s nem gondolt
vele; anyja meghalt. Elemér óráhosszant
térdelet kis lábacskaival valóba keményzsi-
vüségét, míg a klubban összeülté bokáját s
jelentős mosolylyal mondá barátainak: már
pnhul a czicza! Igen — a szegény czicza
puhult s egy megátkozott este elment Elemér
lakására, és ez nagy könyelműség s nagy na-
gyobb szerencsétlenség volt. Dóra még az
éjjel kiment a temetőbe, reáborult édes anyja
sírára és keservesen sirt. Elemér a clubba
ment, felpenderítette bajuszját s elmondta,
hogy nagyszerű rendez-vous-ja volt ama bi-
zonyos kis szőke, kékszemű leánykával, —
erre aztán egyet csatogottt nyulról mond-
ván, csitt ne többet, el nem árulom par disc-
retion. K. — y Dóra, haugzott körben; ez az
Elemér átkozott gyerek, gratulálunk s mo-
menjünk kártyázni. A nőt szívével egy-
ki lehet érdemelni, vagy el lehet rab-
olni. Elemér elrabolta Dórát s mégis jövő
maradt is.

Szegény Dóra, oly szerepet

a honvédelmi miniszter ép úgy nem szólhatván bele, mint a polgári bíróságokéba az igazságügyminiszter, Fejérváry kijelentette hogy ez ügyben mit sem szándékozhatik tenni.

Ezután Szapáry Gyula gróf miniszterelnök jelentette ki röviden, de határozottan hogy a katonai törvények iránti elhatározott bírálgatásába nem bocsátkozhatik; mert azoknak sem meghozatalára sem megváltoztatására a törvények szerint nem lehet hivatása befolyást gyakorolni. A két interpelláló, Pázmándy Dénes és Komjáthy Béla válaszára Szapáry Gyula gróf miniszterelnök röviden replikázván, ezzel az ügy elintéztetett s a ház többsége (a mérsékelt ellenzék is) tudomásul vette a miniszterek válaszáat. Ugy Szapáry Gyula gróf miniszterelnöknek, mint Fejérváry Géza bárónak minden tekintetben correct s minden irányban tapintatos nyilatkozatai igen kedvező benyomást keltenek, nem csak a szabadelvűpártban, hanem az ellenzék egy részében is.

Ertekezlet a népszámlálás ügyében.

Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester tegnap estére értekezletre hívta össze a helybeli tanítói kart és még néhányat azok közül, a kik számláló ügynököknek önként ajánlottak.

A polgármester ur az egybegyűlték előtt röviden szólott a népszámlálás fontosságáról és a nemzeti erő kiderítéséről annak nagy jelentőségéről; hivatkozott azon hazafias értekezletre, mely főként minden tanult és értelmes polgárra vár a népszámlálás végrehajtásánál. Csupán Debreczen város betelteleit és sok mértődre terjedő határán néhány száz közreműködőre lesz szükség. — E célból a városnak minden napig nélkülözhető tisztviselője, hivatali segéd és kezelő személyzete a főkapitánytól és tanácsnokoktól kezdve lefelé mozgósíthatni fog, vagy mint számláló ügynök, vagy mint felülvizsgáló. De még így is igénybe kell venni a tanítói kar tagjait és sok más vállalkozót, a mint ez 10 évvel ezelőtt is történt.

A népszámlálás költségeit minden illető város, község saját területén maga viseli. — Ez Debreczenben is többre megy előreláthatólag harmadfélszer forintnál. — A város külterületén működőknek napi díjat és előfogadotkat biztosít. A belterületre beosztott ügy-nyökök sziveskedjenek neheztel nélkül megbízatásukat tiszteltelekkel tekinteni s annak mint hazafias, honpolgári kötelességnek felelni meg. — Irászerek czimén azonban kapni fognak 2 frt általánj összeget és 4 frtot arra a célra, hogy — miután városi hajdu egy sem volna mindéggyökjök mellé ki rendelhető — 50 kr. napidíjjal valakit a csomagok hordozására felfogadhassanak. Az összeírás ugyan minden csoportban 6—8 nap alatt fogantatosítható lesz.

A jelen voltak nyilatkoztak, hogy mindnyájan készek és hazafias kötelességüknek ösmerik az ügynökséget elvállalni; s nyilatkoztak, mely utcákban ohajtják magukat alkalmaztatni. Azután a számláló lapok kitöltése és az utasítások felett hosszú eszmecsere fejlődött ki.

Az értekezlet a homályos kérdésekre nézve tisztázott felfogással oszlott szét. — A számláló csoportok megalakítása még ezen a héten megtörténik, úgy hogy azt valószínűleg már szombaton közölhetjük. — Ugyan-

melyet meg nem érdemelt. Apja szemrehányásokkal illette, — azt felelé: szeretem. — kitagadta — szeretem, — házból kizítte — szeretem, szeretem és szeretem. Van-e szó, mely nagyobb martýrságot jelentene; e szó a szerető szívek keresztjára, mely meggyaláz, megvált, éghez emel és istenít.

Hallod ezizám, — szólott egy napon Elemér, — nincs vágyad, mit kívánsz? — Kérem ünt, menjünk falura. — Szivesen, már régen volt, hogy vadásztam, — menjünk. Az ősi kuria hatalmas kapuja megnyit, s Dóra gyermekes örömmel sietett a barátságos szobákra. — Akar hová állott a szobában, nem tudott a kép szemével találkozni. Megvet utál, — mormogá — s még ő se szerette jobban Elemért nálamnál. De azért az élők nagyon becsülték Dórát; a vén korhely kulesár még kezét is meg akarta csókolni, — jaj, hogy elkapta előle. A faluban két pap volt, gyűlölték egymást. Az egyik feljött estéknél Elemérrel ferblizni, s vacsora után oly adomákat mondott, hogy Dóra irulva pirulva felkelt az asztaltól. De kényes a leányasszony — szólott a pap — kár hogy apáca nem lett. — Elemér nevetett. A másik pap nem jött a kuria felé sem, ott van a kollégám, mondá, rossz papnak rossz társaság kell. És Dóra, a szegény beszennyezett galamb igen szerencsétlen volt e társaságban, nagyon halvány lett s szép nagy szemű könyben usztak. Mi lesz ennek a vége? — gondolta magában, elmerülök: itt csak Isten és Ele-mér segíthetne, — de mikor egyikőtől sem kérem a segítséget. Elemér észre vette szomorúságát. — Te unod magad! — Talán beteg vagy? — Szí-

akkor a számlálólapokat és egyéb iratokat is megkapják a számláló ügynökök. Még e héten egy másik szélesebb körű értekezlet tartatik ugyane tárgyban.

Városi közgyűlés.

Deczember 18.

Főispán ur Ó méltósága a megjelent bizottsági tagokat üdvözlőlvén, a gyűlést megé nyitották nyilvánítja.

Felolvastattat az színházi segély és a színház kezelése tárgyában a tanács előterjesztése.

A tanács előterjesztése, melyet Zöld Mihály olvasott fel hosszasan és részletesen ösmerteti ezen ügynek folyását Valentinnek nov. 15-dikén beadott első, segély iránti kérvényétől kezdve. Az ügy fázisait annak idején jelezte, így felesleges azokat ismételnünk. — A tanács a színházi bizottság és a jog-pénzügyi bizottság véleményével egyetértőleg azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a színház vezetése további két évre bízzák az arra vállalkozó Gyöngyre, a ki kész a Valentin 5895 frt. adósságát, melylyel a városnak tartozik átvállalni. Gyöngyre ezen összeget 4 részletben fizesse vissza, a mit ha nem teljesítene, tartozása a város által ezen időnyitől kezdve évente részére adandó 5000 frt subventióból vonassék le. Ezen az eddigi segélyen kívül számított 5000 frt idei segélyből 1500 frt azonnal fizetessék ki a város által a színházi bizottság közbőljöttével.

Armós Bálint szótolt először a tárgyhoz és saját tapasztalatai alapján viszszapillantást vet az intendatúra virágzó korára, melynek utolsó két éve dacára hogy a város a jelenleginél nagyobb subventiót adott s kitűnő társulat működött, a városnak mégis 30000 frtjába került. — Ezek után áttért a színház jelenlegi bajait állandóan orvosló gyógyszeres kutatására. — Ő sem az intendatúra visszaállítását sem a nyári szinkör felépítését nem tartja célszerű vezetőknek. — Amaz temérdek áldozatba kerülne; emerre nem volna publikum, hiszen a téli 7 hónapos szezon végén s most sincs sem bérlő, sem naponta fizető közönség. — Ő a baj okát nem a városi nagy segély hiányában, nem a közönség közönyében látja, hanem az igazgatói engedélyes könnyelmű osztogatásában, melynek eredménye az hogy ma 30—40 tengődő társulat van, a nagy téli társulatok elől ellepik a jó nyári helyeket az apró társulatok, az igazgatók eladósodnak; a gázsikat fellicitálják s azután nem fizetik. — E bajon az országos színtestgyűlés segíthet s kéri a debreczeni színtestgyűlést elnökét, mely annak congressusán jelen szokott lenni, hogy ily irányban hason közre; a tanácsot pedig arra kéri, hogy jövőre a színház igazgatók megválogatásában nagyobb körültekintéssel járjon el; olyat alkalmazzon, a kiből kellő anyagi garancia is van. — Ő új pályázat ki hirdetését ajánlja, az időt erre nem látja elkésettnek. — A segélyt úgy erre az időnyre, mint a jövőre nézve a tanács javaslata szerint kész fölemelni.

Gróf Dégendorf József is oszta az Armós Bálint véleményét, de az új pályázatba ki kell írni, hogy az 5000 frt segély miniszteri jóváhagyás esetén adatik meg. Nehezebb kérdés az 5800 frtos adósság, ezt úgy lehet biztosítani, ha jövőre ennek megfelelő levonás történék a segélyből. Különbben ő az 5800 frttól hajlandó eltekinteni.

Armós Bálint ezen adósságra nézve a Valentin biztosítékait kívánja visszatartatni,

melyet meg nem érdemelt. Marad nekem még mára is idő: szedd rendbe a házamat, pinczét kamarát. Ehez jogom nincs Elemér, — mily minőségben tegyem ezt? — Mint... mint főkulcsárné, — mondá Elemér s megveregette Dóra vállát. — Dóra még halványabb lett és alig hallható hangon mondá: — megteszem. A cselédség felzudult, — hát ő fog itt parancsolni, ez a jött-ment sehonnai. Egész házi forradalom tört, ki, pedig Dóra csak kért, könyörgött, nem parancsolt; de hát nőten ember háza többnyire a cseléd.

Elemér az ön háza igen rendetlen, a cseléd dözsöl vagonában; de nem bírok vele, mert nincs erkölcsi tekintélyem. — Elemér nevetett: — „erkölcsi tekintély“ — e kifejezést bizonyosan a legfelsőbb polgári irányiskolában tanultad; fogj egy piszkafát kezdedbe, és meg lesz az erkölcsi tekintély! — Erre Dóra perze nem tudott mit felelni, de szótlanul követte Elemért, a ki fegyvertrel vállán az erdőbe ballagott. Este lett, egy bokorban fácskákas szólt; Dóra előre sietett, hogy felkeresse Elemérnek a vadat. — Elemér gyorsan lerántá válláról a fegyvert. — Minden fegyver sajátos portéka, az a vascsöbe folytott emberhalál, nem való a gyermek és a könnyelmű ember kezébe. Elemér fegyvere esült és szegény Dóra hát ravette felső testét, egyet ugrott, — melléhez kapott s elterülve a pázsiton csak anynyit mondott még: köszönöm, Isten veled! — Az a leány meg volt halva. Elemér haját tépte aztán káromál Istent és minden szentjeit, végre mellét verdesd, kiáltva: Gyilkos! én gyilkos vagyok! — Mily sajátosok a férfiak, — midőn megülte becsületét, nevetett s most, hogy megváltá a szegény áldozatot a butól és szegénytől, most a sir.

Komlóssy Arthur is a debreczeni színház multját festi, s ott kezd a történetet a hol Armós B. elhagyta.

Végig megy a vállalkozó igazgatókon; mire eljött a Nagy Vince és Valentin főlekorzakra. A mostani misériák itt kezdődnek, és ezekért különösen Valentint okolja, a ki a helyett, hogy a közönség színházátogatói kedvét emelni igyekezett volna, folyton a város tekintélyére és áldozatkészségére appeal lát segélykéréseivel. Ezt rendszeressé tette. — Ugy hallja, hogy nov. 16-ika óta nincsen nyosan nem a város és nem a közönség az oka. Ő véget akar vetni a Valentin főle gazdálkodásnak. — Pártolja a szerződés felmondását és az új pályázat kihirdetését magasabb subventióval. Az adósságot pedig fedezze a V. biztosítéka.

Kovács Sándor tiszti ügyész először személyi kérdésben válaszol módzatokra nézve nyilatkozik, a melyeket a pályázat kihirdetésénél kell követni, ha a közgyűlés többsége ily irányban fog határozni.

Zádor Lajos az Armós B. indítványát pártolja. — Medve Kálmán és Kovács Sándor közötti személyi kérdésben történt felszólalások után Simonffy Imre állott fel és reflektált az egyes felszólalásokra. Til-takozik az ellen, mintha a tanács sohasem fogadta volna el a színházi bizottság véleményét. — Az igazgató megválogatásánál pedig az okoz nehézséget, mert egyiknek sincs egyebe a színházi felszerelésnél. — Ő a váltságos helyzet okát a nyári vándorlásban és abban találja, hogy a bizonyos gazdálkodó közönség nem jár a színházba. — Követelünk jó társulatot, van is olyan, de azután nem pártoljuk eléggé. — Kénytelen ő is hozzájárulni az Armós Bálint indítványához.

Medve Kálmán és Komlóssy Dezső után Sebes György zárta be a vitát egy hangos derűtségben tartó beszéddel. Azzal az ösmeretes latin közmondással vezette be a dikciót: errare humanum est, a mit a kedélyes öreg ur úgy fordított le, hogy az emberek hibában születnek. — A debreczeni intéző férfiak hibáztak a színház ügyében, legelőször azzal, hogy egy nagy telek közepére egy milliion forintért egy nagy galambudczot építettek. — Az ő nézása Farkas Ferencz már akkor indítványozta, hogy a színházat bazárral kell körülépíteni, hadd jövedelmezék az a színtestnek. — Hiába: egyik ember okosabb mint a másik, egyik fej, többet, másik kevesebbet gondolkodik, sokszor az utóbbi gondolja a legokosabbat. Még se fogadták meg az okos indítványt. A kedves tiszti főügyész ur Temesvári czók-mókjait méltóztatott említeni, melyek 120 frtért keltek el, holott 50—60 ezer frtra voltak becsülve. A Temesvári gyémánt talált lenni. Iseri az ügyet. Reisz Dávid a paczali birtokra tette rá a kezét; Kövesdy uram pedig, a ki erős kamatokat kívánt, a könyvtárnak ment neki. Meg is vette 3000 frtért, de hogy mit csinált vele, azt maga Kövesdy tudhatja. — Ő most is a mellett van, hogy fel kell azokat a bazárokat építeni. Biztosítja a kedves főmérnök urat, hiába ümmög, hogy az építési töke törlesztésén kívül, azok a szingizmagatónak is subventio fejében szöveg jóvedelmének.

Ezek után elnököl főispán a közgyűlés határozataiképen kimondja, hogy utasítatik a tanács a Valentinnal való szerződés felbontására, új pályázat kihirdetésére — virágvásárnaptól; — a folyó évre 5000 frt segélyt ad a jelenlegi szingizmagatónak, 1500 azonnali; jövőre is az eddigi segélyen kívül 5000 frt subventiót ad; Valentin pedig az 5800 frt adósságra nézve obligóban marad.

A közgyűlés bizottsága a titkos szavazattal nagy szótöbbséggel a kiléptett Steinfeld Antal, Fráter Imre, Vásári István, Nemes Kálmán és Márk Endre újból megválasztattak.

Az igazoló választmány tagjai is az eddigiek maradtak; újonnan csak Szepes-ay Gusztáv jutott be az elhalt Gönyei Károly helyére. A nyugdíj ellenőrző bizottság tagjai is az eddigiek maradtak; kivéve az újonnan beválasztott Csanak Józsefet.

A debreczeni f.-abonyi vasút társaságának a város, hozzájárulásának utolsó részletét, 60000 frtot a vasút megnyitása előtt ki fizeti. Pár kisebb ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

Napi hírek.

— „A debreczeni kereselyőző egylet“ rendezévi közgyűlést vasárnap d. e. 10 órakor a város háza kistanácsstermében tartja meg, melyre az Egylet rendez tagjai ez uton is meghívattak. Debreczen 1890. Deczember 16. Az elnökség.

— Kinevezés. Balla Ferencz debreczeni kir. törvényszéki írnokot a debreczeni kir. törvényszékes írodatisztá nevezték ki.

— A nőgyógyászok 14-én tartott választmányi ülésén egyhangulag elhatározta, hogy a farsang alatt jövő 1891. évi január 17-én a Bika szálloda dísztermében tombolával egybekötött táncmulatságot rendez. A választmány nem kiméli semmi fáradságot és áldozatot, — hogy e mulatság a farsang egyik legsikerültebb, legnépesebb mulatsága legyen, a mi tekintve a nemes célt, melynek érdekében a nőgyógyászok buzgólkodik, igen kívánatos is. A választmány jelentékeny összeget szavazott meg tombola nyereségének beszerzésére s elhatározta, hogy a tombola és még néhány magasabb nyereségy kiválólal szép és érte-

kes legyen. A tombola jegyek ára darabonként 30 kr lesz, a mi csakugyan nem nagy ár. A belépti jegy ára 1 frt 50 krban van megállapítva, oly módon, hogy minden belépti jeggyel egy tombolajegy is adatik. — Miután a tombolajáték sikere jelentékeny részben a nyereségek számtól is függ, a nőgyógyász uton is felkéri az áldozatkész közönséget, hogy a ki teheti kisebb nagyobb ajándék tárgyakat tombola nyereségükkel ajánljon fel, azokat a választmány hálás köszönettel fogadja el. A felajánlott tárgyak vz elnök Veresné Szatmáry urnó lakására küldendők.

— A deb. izr. betegsegélyző és ápoló nőgyógyász 1890. deczember 20-án a „Bika“ szállodában tartandó hangversenyének műsora a következő: 1. Nyitány Rákóczy induló, előadja a zenekar. 2. Magándal Mignomból Thomastól énekl Veroné Margó Czé- lia urhölgy. 3. Monológ, előadja Balassa Jenő ur. 4. Valse de Noskowsky előadja zongorán Berger Mórán urhölgy. 5. Monológ előadja Palotay Pirokska k. a. 6. Magyar népdalok — énekl Veroné Margó Czé- lia urhölgy. Kezdeté pontban 8 órakor.

— Miért helvét hitvallású és miért nem evangélikus református. Ezen czim alatt egy evang. ref. vallású olvasónktól a következő sorokat kapjuk: A jövő év 10. első napján eszközlendő általános népszámláláshoz a kormány, illetőleg az országos statisztikai hivatal a számláló lapokhoz és házgyűjtő lajstromokhoz részletes és eléggé világos utasításokat bocsátott ki a számláló ügynökök tájékoztatására végett. A számláló lapok betöltéséhez csatolt utasítás 11-dik pontjában esodálkozva olvastam, hogy a számlálólap 5-dik rovatában a lakóvallású (hitfelekezeti) ha ez evangélikus református ez irandó be: „helvét hitvallású“ — Hát az országos statisztikai hivatal még most sem tudja, kilencz évvel a debreczeni alkotmányozó zsinat után, hogy a helvét hitvallású elnevezés megszünt, és ennek helyébe a magyarországi egyetemes ev. ref. egyház törvényhozó testülete „az evangélikus református“ elnevezést fogadta el és ezt az elnevezést ő Fel-sége a király is megerősítette. Miért követeli tehát az orsz. statisztikai hivatal vagy akár a kormány, hogy a népszámlálásnál kétmillió kétszáz ezer ev. református vallását olyan néven nevezzék, melyet legfelsőbb királyi jóváhagyással ennek a kétmilliókétszáz ezer egyháznak alkotmányos képviselői jogában gyakorolnak zsinat már régen törvényen kívül helyezett, melyet a hivatalos protestáns világ soha nem használt és a melytől már legtöbb helyen a református közép is elszakott? Tegnapja népszámlálás ügyében tartott szűkebb körű értekezleten az elnököl polgármester ur is — nagy meglepetésünkre — úgy nyilatkozott, hogy a „helvét hitvallású“ elnevezés és nem az „ev. református“ használandó a számláló lapok kitöltésénél. — Holott mint fentebb rámutattam nem a ma, hanem e mezei helyes és egye dűl törvényes elnevezés — az én meggyőződése szerint — bizonyára legkevésébbet sem vétenek a számláló ügynökök az eljárás helyes-sége és szabátossága ellen, ha az utasítástól eltérőleg nem „helvét hitvallású“, hanem „evangélikus református“-t fognak használni.

— Csáthy Ferencz és Társa könyvkereskedésbe Debreczenben Egyháztér. 344. szám, egy jó házból való 4 gymnasiumot vagy reálosztályt végzett fiu tanulóknak azonnal felvétetik.

x A Kunz József és Társa cég kis templom bazári üzlethelyiségében igen sikerült karácsonyi kiállítást rendezett. Alkalmunk volt a kiállítást megtekinteni és valóban meglepetésünkre szolgált az, minél fogva olvasóink figyelmét felhívjuk, látogasson el a nevezett üzletbe, mert ritkán nyílik alkalom annyi sok szép tárgyat együtt látni. A impozáns nagy üzlethelyiség csak nem 6 méternyi magasságában teljesen a kiállításhoz van használva, az áru asztalok és álványok kitűnő illéssel elhelyezett árukkal vannak dusan tele rakva, a padló teljesen beszöngyegve úgy azonban hogy minden lépésnél más más faju és mintázatura lép a látogató. Különösen figyelemre méltó, mint karácsonyi ajándék tárgy a sok szép zsebkendő, asztalteríték és készfehérnemű, harisnya sth. A tulajdonképpen díszítést egyébiránt az egész helyiségben kiállított remek szép csipke se-lyem és szövet függöny — szöveg takarók, butor szövegek képezik mig az áru asztal egy- része a legújabb női divat czikkekkal van felhalmozva. Ismételen ajánljuk a megte-kinést.

Színház

A társulat egyik legtehetségesebb s legambiciózusabb tagjának Balassa Jenőnek jutalmára tegnap szép számú közönség előtt került színe az újabbkori magyar vígjátékok legjobbjai a „Huszárszerelm“.

Murai Károly a darab írója, aki a „Virágakadás“ megírása óta nagyot haladt a színdarab írásművészetében. Az még csak egy kis poetikus blunete volt, eleven, üde szí- nekkel festve s fiatalos, tuláradó dikciókkal garnirozva — ez pedig már erőteljes, egész-séges humortól duzzadó kompozíció, telve az élet ig-z megfigyeléseinek eredményével, pom-

pás alsó író teh... egy a tel tök... lemzés... halmoz... D... koznán... zotról... is jó i... meg az... legtöbb... szenzá... dig az... két szo... B... rat ur... kezdte... tapsok... lyamán... hivatá... velet... író kés... e nyila... jutalm... A... fordulat... tól elüt... az egés... minden... gyar vi... egymást... hatás el... megjár... másutá... A... születés... sőt le... „Barko... Barkos... Zsigmo... tarja... a leggy... két ag... hajkún... csönöse... javára... tak, a... léány... Mert a... az any... kinek... mán a... apja i... gondol... kapitá... egy jó... néz... ur—A... zába r... zavart... összes... ságosi... Sárika... Hüppi... s oda... kitudo... mint... színés... net p... Dér P... ugy s... léány... legén... nak c... ségbe... Sárika... dása... kardo... ban t... való... tési... nyug... Anna... viszo... bony... egyik... Kené... szik... a bo... prec... lők... alak... mind... lába... szav... hogy... akart... legs... raj... lélek... finor... műv... relm... s m... „gy... fren... íren... szer... A u... kar... pü... dely... kieg... járt... ugy... gyó... re

pás alakokkal, hatásos szcenirozással. S az író tehetségének erője, merészsége a jókedve, egy a kompozíció széles arányában és a kivitel tökéletességében, valamint az alakok jellemzésében, s a komikus helyzetek egymásra halmozásában nyilvánul.

De mielőtt a darabban bővebben foglalkoznánk, emlékezzünk meg magáról a jutalmazottól, ki már a darab megválasztása által is jó ízlésének adta tanujelét, mert valljuk meg az igazat, a vidéki színpadokon bizony a legtöbb jutalomjáték alkalmával haszontalan, szenzációs látású ódonosságokat, vagy pedig az újabb irodalom valami selejtes termékét szokták előszedni.

Balaszt első kiléptekor, midőn a Desperat ur című szellemes francia monológot kezdte előadni, tündető, szűnni nem akaró tapsokkal üdvözölték, s később a darab folyamán is minden jelenése után a lámpák elé hívták. Kapott két szép koszorút, pénzes levelet, s az izraelita négylettől egy arany író készletet. Öszintén örvendünk az elismerés e nyilatkozásain, mert igazi érdemeket szolgált jutalmul.

A „Huszárszerelem“ meséje leleményes fordulatokban gazdag és alakjai a sablonoktól elütők, gazdag humorral fűszerezettek. S az egész vigjáték légköre tiszta, magyaros, minden idegenszerűségtől ment, alakjai a magyar világ alakjai, s a kaotagató jelenetek egymást váltják benne. S a mi fő a színpadi hatás elérésénél a szerepek mind pompásan megjáráshatók, s a jelenetek is csattanós egymásutánban következnek.

A darab sujtetja a szép Anna (Palotai) születési titka körül forog. Ez egy szilaj vásott leány, — akit anyja névtelen levélben „Barkos ur“ oltalmába ajánlott. — Csak hogy Barkos ur kettő van: Gábor (P ü s p ö k y) és Zsigmond (M á t r a y) s mindegyikük a másikat tartja a leány apjának, s Annát kölcsönösen a leggyöngédebb szeretettel veszik körül. A két aglegény a szebb napokban, mikor még hajuknak nemcsak az emléke volt meg, kölcsönösen udvarolt egy színésznőnek, s egymás javára annak szerelméről kölcsönösen lemondtak, s ezézt hiszi most mindkettő azt, hogy leány a másik szerelmének a gyümölcse. — Mert abban biztosnak hiszik magukat, hogy az anya nem lehet más, mint az a színésznő, kinek mindketten udvaroltak. A darab folyamán azonban kiderül, hogy Annának más az apja is meg anyja is mint akit a két testvér gondolt. Ugyanis az apja Berényi Pál huszárkapitány (Gyöngyi) az anya pedig a színésznő egy jó barátnéja, Barkosék rokona. S a színésznő csak pia fraust használt mikor „Barkos ur“-nak elküldte a kis portékát.

A kapitány akkor érkezik Barkosék házába mikor ott két szerelmi historia általános zavart okoz. Ugyanis az öreg urék unokaöccse Kálmán főhadnagy (Béroz) ez az adósságinál vig fizekd megzokkoti e kis Huppig Sárkát (Kömlösi I.) egy gazdag dának: Huppig Kázmérnak (Andorfi) egyetlen leányát s odahozza letébe a bácsiájához. Azonban kitudódik, hogy a Sárka mamája nem más mint a két aglegény egykori ideálja a szép színésznő (Lásziné). A másik szerelmi történet pedig a pajkos Anna s a jámbor poéta: Dér Pista (Góth) közt szövődik, illetőleg csak úgy szövődik, hogy Pista ur szerelmes a szép leányba, ez azonban csak kineveti az érzélgős legénykét, akit jémborsága miatt „kisasszony“-nak csufol, mert neki Kálmán tetszik, s kétségbe van esve mikor ez odahozza a kis Sárkát. A bonyolódott mese kedves megoldása azután az, hogy Kálmán megszereti a kardos Annát, a poéta pedig Sárkában találja fel az ideálját — s így az együvé váló párok együvé kerülnek, s Anna születési titka is kiderül. Huppig ur nagy megnyugvására, aki először azt hitte, hogy Anna az ő felesége s a kapitány bűnös viszonyának tanuja. Persze ezt mulatságos bonyodalmak előzik meg, miközben a darab egyik legjellemzetesebb, legkedvesebb alakja: Kenéz Mihály tiszteletes (B a l a s s a) igyekszik kaczagatóan naiv buzgalomával tisztázni a bonyodalmakat.

Az előadás kifogástalan volt, a jelenetek precíz egymásutánban gördültek s a szereplők jó szerepeikből a sikerültnél sikerültebb alakokat teremtették meg. Így első sorban minden ízében jellegzetes volt a Balassa lábatlankodó öreg tiszteletes, a ki minden szavával kaczagást provokált vala. „Persze, hogy persze“ ő máskor is jó, most pedig ki akart tenni magáért.

Palotai Pirokás egyikét mutatta be legrészebb alakításainak. Meg volt benne a szilaj pajkosság mellett a poetikus, naiv, tiszta lélek kifejezése, s egész játéka egyöntetű, finoman pointírozott volt. Két jelenetet pedig művészi bravúrral játszott meg: mikor szerelmet vall a „kisasszony“-nak, Dér Pistának, s mikor a huszárszerelmet definiálja, mely „egy batkát sem ér“. Mindkét jelenése után frenetikus taps hangzott fel. Kömlösi Irén is igen kedves volt a kis szerelmes lány szerepében. B é r c z i, G ó t h, G y ö n g y i, A n d o r f i mindnyájan elemükben voltak s karakterisztikus alakokat produkáltak. P ü s p ö k i s M á t r a y is jók voltak a két kedélyes öreg ur szerepében. — Az ensemble kiegyesítéséhez L á s z i n é s V e r t á n A. járultak.

A közönség pompásan mulatott, s csak úgy dőlt a kaczagástól, s a szereplőket nem győzte eleget tapsolni. A „Huszárszerelem“ valószínűleg kasszadarab lesz.

Julius.

Kimutatás.

A debreczeni pinézerek betegsegélyző és ápoló együletének f. évi szeptember hó 26-án tartott záslófelváltási ünnepélyre alant írtak küldöttek be az egylet, illetve az ünnepély költségeinek fedezésére jótékony adományokat.

Konkoly János pékm. Debr. 5 frt, Feischl Károly Debr. 5 frt, Zenede és Simonffy Sámuel 5 frt, Lichtenstein József keresk. Debr. 5 frt, Iparoskőr Debr. 7 frt, Szepessy Gusztáv Debr. 2 frt, Szikszay Gyuláné urnő 6 nagysága záslóánya 50 frt, Szikszay József 10 frt, Nögyelet 10 frt, Benke István bécsi biztosító titkár 10 frt, Szikszay Gyula 50 forintot, Rosenvasser Mihály szobapincézér Kassa 5 frt, Juliányi J. József vend. Kassa 5 frt, Teffner Ignác kávé Arad 5 frt, Goldberger fóp. Arad 3 frt, Kmetykó Lajos Arad 2 frt, Rosenberg Lőrincz kávé Szabadka 5 frt, Neumähr József fóp. Szabadka 5 frt, Weisz Jakab ügynök Szabadka 3 frt, Bruoker Mihály pinz. e. ügynök 3 frt, Kaas Gusztáv száll. Szentés 5 frt, Karner Miklós száll. Miskolcz 5 frt, Maties J. fóp. Miskolcz 3 frt, Kolozsvári pinzeregyület 25 frt, Lőrincz József száll. Kolozsvár 1 arany, Berstein Lajos fóp. Kolozsvár 5 frt, Csokonay Károly Szedged 10 frt, Seress Márton Ungvár ismét 2 frt, Szilágyi Lajos vend. Ungvár 5 frt, Debr. Casinó 10 frt, Turay Farkas Debr. 3 frt, Krémer Jakab Debr. 5 frt, Gerő József fóp. Miskolcz 5 frt, Grész Mór ügynök Miskolcz 3 frt, Dr. Rotschnek E. gyógyszer. 5 frt, Horváth Elek fóp. 2 frt, Geréby Fülöp keresk. Debr. 10 frt, Weichinger Károly kávé Debr. 25 frt, Kereskedő testület 5 frt, Zádor Lajos 5 frt, Vecsey Imre 5 frt. ifj. Kuczik Gábor Debr. 5 frt, Szállodások, vend. ipartársulata B. pest 10 frt, Hrusz Sándor Debr. 3 frt, Major János Debr. 2 frt, Papp László Debr. 2 frt, Györi pinzeregy. 8 frt, Poosch Gusztáv fóp. Szakadkán 5 frt, Weimann Jenő fóp. Szakadkán 5 frt, Mészlányi püspök Szatmár Szatmár 5 forintot, József Józ. 10 frt, Fens. 10 frt, Kutschera Mihály s a b. pesti kávé. segédegylet 10 frt, Walter Károly Kolozsvár 10 frt, Fabik Lajos vend. Szolnok 10 frt, Tamasvári p. e. 5 frt, Konrad Gyula mézeskalácsos 5 frt, Komáromi egylet egy arany, Stepanik József 2 frt Klein J. fóp. 2 frt, Vincze Mihály 1 frt, Schneller Béla, Fischer Antal együtt 1 frt, Mózer István éth. B. pest 2 frt, Dr. Balkányi Emil egy. orvos 5 frt, Fröz László pinzér Debr. 2 frt, Vincze Lajos vend. Kőbánya 10 frt, Pájer József kereskedő 5 forint, Dalárda 5 frt, Szabadalvú kör 5 forint Ferenczy Elek Debr. 5 forintot, Bayer Ferencz keresk. akad. ig. 3 frt, Rászó Gyula alispán 5 frt, Csillag Antal N. Károly 10 fr, Weisz Sándor kereskedő Deb. 5 frt, Boczkó Sámuel főkapitány Debr. 5 frt, Simonffy Imre polgármester 5 frt, Weinberger Bernát vend. Szatmár 5 frt, Aradi vend. kávé. testülete 5 frt, Nagy Lajos vend. Arad 5 forintot, Aradi pinzeregyület 20 francos arany, Pölzl Miksa elnök 5 frt, B. pesti m. pinzér asztáság egy arany, Farkas János b. pesti p. e. titkár 3 frt, Tomola Roland p. e. elnök 4 frt, Böhm Emil b. pesti p. e. elnök 6 frt, Cservenyi Vincze B. pest 5 frt, Lichtnekert Anrás Szabadka 5 frt, Acház Ferencz fóp. Szabadka 3 frt ifj. Lichtnek Szabadka 5 frt, Szabadkai pinzeregyület 10 frt, Thieri Hugó elnök 3 frt, Böhm Sámuel kávé Debr. 10 frt, Szállodások vendéglősk B. pest 10 frt, Zádor Lajos 15 frt, Ifj. Kuczik Gábor 5 frt, Major J. 2 frt, Hrusz J. 3 frt, Paulits V. 10 frt, Ring Béla 2 frt, Fenyvesi V. 3 frt, Szakszó Rezső 2 frt, Szikszay Gyula 17 frt, Papp László 2 frt, Galambos Sándor 4 frt, Horváth Elek 5 frt, Erfurt Hugó 5 frt, Sicz József 5 frt, Kassai p. egylet 10 frt, Schalkasz Kassa 5 frt, Guzman Róbert 5 frt, Biedermann 5 frt, Falk Ottó 2 frt, Dr. Benedek J. 1 frt, N. N. 2 frt, Szikszay Gyula 50 frt, átvitel 170 forint.

Felülfizetések a diszbed és a bálnál: Nagy Károly 2 frt, Almássy Béla 2 frt, Leszkay András 2 frt, Özv. Rozenbergné 3 frt, Braun Zsiga 3 frt, Weisz Vilmos 3 frt, Csanak József 10 frt, Jellenffy Kornél 5 frt, Nagy Lajos Szatmár 1 frt, N. N. 20 kr, Szöllőssy Gábor 2 frt, Ganovszky és neje 2 frt, Fischer J. 2 frt, Rossenné M. Gizella 3 frt, Boros keresk. 1 frt, Lamprecht Frigyes 10 frt, Adler Józsefné 1 frt, Gerő József 1 frt, Czabán Dániel 2 frt, Fehér Domokos 7 frt, Fölzi Miksa 2 frt, Huzó István 1 frt, N. N. 20 kr, Böhm Emil 1 frt, Geischl Emil 2 frt, Szikszay Gyula 3 frt, Hecht Izidor 5 frt, Kaas János 1 frt, Törő Imre 1 frt, Magyar János 3 frt, Balda Nándor 1 frt, Mozkovitz Oszkár 1 frt, Seress Márton 2 frt, Barnay Andor 2 frt, Endt József 1 frt. Bevétel . . . 2,259 frt. 61 kr. Zásló alap . . . 0,598 frt. 77 kr. Összesen 2,858 frt. 138 kr.

Ezzel szemben összes kiadás 2,449 frt. 98 kr. Marad tiszta jövedelem —408 frt. 40 kr, Mindenem adományokért fogadják a nemes lelki adományozók a pinzeregyület legforróbb köszönetét. Erős Jakab, Lendlbauer Kálmán, pénztárnok, elnök. Rosenberg Simon, id. titkár.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.
Holnap Pénteken 1890. december 19.
Népeidőadás leszállott helyárrakkal
Vén bakancsos és fia huszár.
Népszínmű 3 felv.
Színházi műsor:
Szomb. „ 20. Huszárszerelem.
Vasár. „ 22. Tékozló.

Felülbe szerkesztő és kiadó leptulajdonos:
Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Szabó Lajos Fiai,
Debreczen, Rózsater
Leltározás alkalmából Deczember 1-től kezdve az összes
raktárunkon lévő
NŐI RUHASZÖVETEKET,
(finom fekete divat kelméket is)
Színes mosó velezeket,
Téli nagy és kis kendőket,
berlini és főre való caschmir kendőket
tetemesen
leszállított árakon
árusítjuk el.

Legnagyobb választék
KALAPOKBAN
legdivatosabb
NYAKKENDŐKBEN
és
ILLATSZEREKBEN,
SCHWARZ B.
férfi-divat üzletében.

Alkalmi eladás.
Mint minden évben úgy az idén is a karácsonyi ünnepek közeledtével raktárunkból több száz vég egész gyapju női ruha kelméket — melyeknek ezeltől
frt 1— 120 140 160
volt métere — választottunk ki s ezeket a mai naptól kezdve méterenként
35. 45. 55 és 65

krért árusítjuk el.
Ez alkalmommal ajánljuk hogy választékban raktáron lévő
Karácsonyi és ujévi
ajándék tárgyainkat
Bosznay J. és Társa
DEBRECZEN, Czegléd uca.

Karácsonyi Kiállítás.
KARDOS LÁSZLÓ
Czeglédútcza.
AZ üzletben.
A szövészet remekműveiből
A szíves és díszes minőségű által, egy a háztartás részére, melyek ezélszerű, hasznos és díszes minőségű által, egy a háztartás részére, mint ajándék ezélszerű, hasznos és díszes minőségű által, egy a háztartás részére, A díszes és praktikus kiállítás megtekintésére tisztelettel meghívja a nagyérdemű közönséget

Színházi látosövek!
Karácsonyi és ujévi ajándékokul
ajánlja:
FISCHER JAKAB
látosövesz
DEBRECZENBEN,
legfinomabb és legdiszesebb kiállítású látosöveket legjobb minőségű üvegekkel 6, 8, 12 lencsékkel, bőr, elefántcsont, gyöngyház, schildkrot és aluminium foglalatban.
Különösen ajánlatra méltók
látosövek hegyijegez ocular lencsékkel ellátva.
Szemüvegek
és
orrosiptetők
legjobb minőségűek, arany, schildkrot és nickel foglalatban pontosan a szemhez kipróbált üvegekkel.
Aneroid légsúlymérők (időjós) szoba, fürdő, kerti és ablak hőmérők. Hivatalosan kipróbált maximal testhőmérők. Legújabbban hitelesített szesz- és eczet-mérők továbbá a látosöveszi szakhoz tartozó cikkek legfinomabb minőségben kaphatók.
Megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Uj fűszer és csemege üzlet.

Alólírottaknak van szerencsénk úgy a helybeli, mint a vidéki t. nagyközönségnek tudomására juttatni, hogy mi a

legelőnyösebb árakban
friss és jó árukat,

nemcsak a hazai, de a legnagyobb külföldi kereskedő házakkal, legkisebb próba vételnél is versenyképességet igazolunk u. m. cukor 39—42 kr., kávé 1.60—2.20, olasz gesztenye 20—24 kr., hosszú mogyoró és datolya 56 kr., dió 20—24 kr., citrom 2—3 kr., narancs 2—6 kr.-ig, kártefiol 20—25 kr., friss vaj 1.10 és 1.20 kilója, és minden e szakmába tartozó áruk a legjutányosabban kaphatók.

Hus fűstöltetést is teljesítünk.

Kérve bccses megbízásait
tisztelettel

KONDOR M. J. és FIA

Debreczenben czegléd-utca, Simonfy-ház.

Izléses ajándék. Olcsó ajándék. Szép ajándék.

KUHINKA ISTVÁN K. és FIA

egyesült magyarhoni üveggyárak részvénytársaság
raktárában

**karácsonyi és ujévi
ajándékoknak**

**legalkalmasabb tárgyak
kaphatók.**

A legegészségesebb testedző gyakorlat úgy gyermekeknek mint felnőttekre nézve a korcsolyázás.

Ezen célra ajánl a

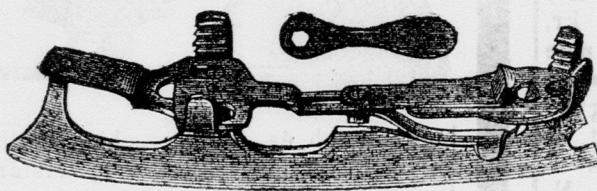
TÓTH GYULA

előbb TÓTH LAJOS és TÁRSA

következő szysztémájú korcsolyákat

HALIFAX

Matador

Merkur

Patent,

Premier,

Columbus,

melyek legjobb szerkezetűeknek bizonyultak.

Mint

Karácsonyi ajándék

is igen alkalmas tárgy s úgy egyszerű mint csiszolt, valamint niklirozott
kiállításban a

legjutányosabb árakban

s z á m i t t a t n a k.

Karácsonyi KIÁLLITÁS Kuncz József és Társa

o z é g n é l.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, kiválóan pedig a bőrnemű iparczikkeket gyártó czipész, eszmadia és szijgyártó urakat, hogy

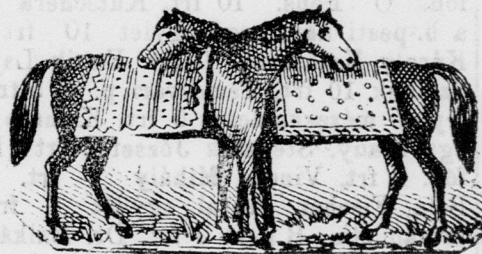
bőrgyári-raktáramat

legkülönbözőbb nagy választékú bőrneműekkel, s az e szakmához tartozó összes czikkekkal az újabb kor igényeinek teljesen megfelelőleg dusan berendeztem; s áruim kitűnő minősége mellett a legjutányosabb árakat szabtam meg.

A szijgyártó uraknak

különösen ajánlom kitűnő minőségű blanck-bőr készletemet kész és készíttetlen szeredásaimat.

A szücsmester urak szükségleteire szolgálok szép erdei fekete báránybőrökkel, — valamint a legjobb vörös és sötétzöld bőrökkel, nagy választék és jutányos árak mellett.

A tisztelt gazdaközönség s ló-tulajdonos urak beccses figyelmét bátorodom felhívni különböző minőségű, rendkívüli jutányos ló-takaró pokróczaimra s a t. gazdaközönséget különösen első rendű gépszijkészletre.

Ezen **gépszijkészletet**

nem ajánlhatom eléggé a GÓZMALKOK IGAZGATÓI s TULAJDONOSAI szives figyelmébe, mert ezek nálam bármily szélességben azonnal kaphatók és megrendelhetők.

Lelkiismeretes, és előzékenységgel párosult pontos kiszolgálást biztositva, vagok

kiváló tisztelettel

Debreczen, 1890. december havában.

Lusztig Mór

bőrkereskedő.

N.-Várad utca Dr. Tihanyi ház.

Eladó házak

és kiadó lakások.

Széchenyi utcán 1812. sz. a. földszinti ház.
Nagy-uj-utca elején 1708. sz. a. két ház emeletes.

Hirdetmény.

Győri Ignác csődtömegéhez tartozó, tömeggondnok közbenjöttével megtekinthető, 11437 frt. beszerzési 5700 frt. becsárban felvett divat és rövidáru czikkeket, valamint az összes bolti felszerelvényeket és Wertheim-cassának zárt ajánlat utján értékesítése a debreczeni tek. kir. törvényszék mint csődbíróság által elrendeltetvén, felhívom az érdekelteket, miszerint zárt ajánlataikat f. évi december 30. délután 4 óráig az ajánlott összegnek 10%-ával együtt alólírott tömeggondnokhoz (Debreczen Miklós-utczán) nyújtásuk be.

Az ajánlatok az áruk és felszerelvényekre külön-külön is megtehetőek azonban az együttes ajánlatok előnybe részesülnek.

Kinek ajánlata a választmány illetve a csődbíróság jóváhagyása mellett elfogadtatik, köteles az árukat illetve felszerelvényeket nyolcz nap alatt átvenni és kifizetni.

Debreczen, 1890. Deczember 16.

Sorger József

tömeggondnok,